



KÄSKKIRI

21.08.2024 nr 1-2/24-044

Lihthanke "Kahe M1-kategooria sõiduki kasutusrent" pakkujate kõrvaldamata jätmise ja kvalifitseerimise otsused

Tulenevalt Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti (edaspidi TTJA) korraldatud lihthanke „Kahe M1-kategooria sõiduki kasutusrent ” (viitenumber 282251) hankekomisjoni 21.08.2024 hindamisprotokollist nr 4-11/24/0045/0154, võttes aluseks riigihangete seaduse (RHS) § 52 lõike 2, § 104 lõiked 1, 7 ja 11 ning TTJA 02.03.2024 kinnitatud hankekorra nr 1-2/24-017 punktidest 13.6 ja 17,

otsustan

1. Jätta Hansarent OÜ (reg. 11695889) hankemenetlusest kõrvaldamata, kuna pakkumusega esitatud hankepassis sisalduvate kinnituste kohaselt ei esine pakkujal riigihankest kõrvaldamise aluseid.
2. Jätta Mobire Eesti AS (reg. 10814092) hankemenetlusest kõrvaldamata, kuna pakkumusega esitatud hankepassis sisalduvate kinnituste kohaselt ei esine pakkujal riigihankest kõrvaldamise aluseid.
3. Jätta aktsiaselts APR-RENT (reg. 10276625) hankemenetlusest kõrvaldamata, kuna pakkumusega esitatud hankepassis sisalduvate kinnituste kohaselt ei esine pakkujal riigihankest kõrvaldamise aluseid.
4. Kvalifitseerida Hansarent OÜ 05.08.2024 esitatud kinnituste alusel ja 21.08.2024 hindamisprotokollist lähtudes, kuna hindamiskomisjoni poolt läbi viidud kvalifitseerimistingimuste kontrolli tulemi kohaselt vastab pakkuja hankija poolt esitatud kvalifitseerimistingimustele.
5. Kvalifitseerida Mobire Eesti AS 05.08.2024 esitatud kinnituste alusel ja 21.08.2024 hindamisprotokollist lähtudes, kuna hindamiskomisjoni poolt läbi viidud kvalifitseerimistingimuste kontrolli tulemi kohaselt vastab pakkuja hankija poolt esitatud kvalifitseerimistingimustele.
6. Kvalifitseerida aktsiaselts APR-RENT 05.08.2024 esitatud kinnituste alusel ja 21.08.2024 hindamisprotokollist lähtudes, kuna hindamiskomisjoni poolt läbi viidud kvalifitseerimistingimuste kontrolli tulemi kohaselt vastab pakkuja hankija poolt esitatud kvalifitseerimistingimustele.

Põhjendused

7. RHS § 52 lõike 2 kohaselt, hankija avab kõik pakkumuste esitamise tähtpäevaks esitatud pakkumused, kontrollib kõigi pakkuja suhtes kõrvaldamise aluste puudumist ja kvalifikatsiooni vastavalt käesolevas seaduses ja riigihanke alusdokumentides sätestatud ja kvalifitseeritud pakkuja pakkumuste vastavust riigihanke alusdokumentides esitatud tingimustele ning hindab vastavaks tunnistatud pakkumusi teises peatükis sätestatud korras. Hankijal on õigus RHS § 52 lõike 3 alusel kontrollida pakkumuste vastavust riigihanke alusdokumentides esitatud tingimustele ning hinnata vastavaks tunnistatud pakkumusi käesolevas seaduses sätestatud korras enne pakkuja suhtes kõrvaldamise aluste puudumise ja kvalifikatsiooni kontrollimist (nn pöördmenetlus, hankedokumendi p 6.2). Käesoleval juhul otsustas hindamiskomisjon juhinduda RHS § 52 lõikest 2, kontrollides esmalt kõrvaldamise aluste puudumist ja kvalifikatsiooni, ehk et pöördmenetlust ei rakendata.
8. Kõrvaldamise aluste puhul kasutati hankes riigihangete registris kättesaadavat hankepassi, mille pakkujad täitsid. Kõikide kolme pakkuja poolt esitatud hankepassis sisalduvate kinnituste kohaselt puuduvad pakkujatel kõrvaldamise alusel. Hankepassid on kättesaadavad riigihangete registris, hanke pakkumuste lehel.
9. Kvalifitseerimistingimusena sätestati, et pakkujal tuleb esitada *„nimekiri hankija kindlaksmääratud tunnustele vastavate teenuste osutamise lepingutest, mis on täidetud riigihanke algamisele eelneva 36 kuu jooksul, koos teabega nende maksumuse, kuupäevade ja teiste lepingupoolte kohta.“* vastavalt RHS § 101 lõike 1 punktile 2. Tingimuse selgituse kohaselt, nimekiri pidi koosnema *„käesoleva hanke objektile sarnaste teenuste osutamine lihthanke algamisele eelneva 36 kuu jooksul.“* ning kokku tuli esitada andmed minimaalselt 3 lepingu kohta. Täiendavalt selgitas hankija järgmist: *„Vähemalt ühe sarnase sõiduki kohta kasutusrendilepingu sõlmimine iga aasta kohta (kokku 3 sarnast lepingut). Pakkuja peab esitama teabe lepingute maksumuse, kuupäevade ja teiste lepingupoolte kohta.“*
10. Riigihangete registrisse laekus 02.08.2024 (1 päev enne pakkumuste esitamise tähtaega) täpsustav küsimus kvalifitseerimistingimuse sisustamise osas, millele hankija vastas samal päeval.
11. Hankija ootus oli, et vastavalt kirjeldusele esitatakse vähemalt 3 hankelepingu esemega sarnast kasutusrendilepingut, mis on sõlmitud igal eelneval aastal, viimase kolme aasta kohta. Pakkumustest nähtub, et ükski pakkuja selliselt nimekirja ei esitanud. Antud juhul nähtub pakkumustest hankija hinnangul, et kvalifitseerimistingimus on ebaselge pakkuja jaoks, kuivõrd ei joonistu ka pakkumustest üheselt kõikide pakkuja jaoks välja, millistele tunnustele pakkuja hinnangule pidid nimekirjas esitatavad lepingud vastama. Ehkki hankepassis on viidatud RHS § 101 lg 1 punktile 2, on hankepassis esitatud täiendavad selgitused ja tingimuse kirjeldused, mis ei ole identsed RHS § 101 lg 1 punkti 2 sõnastusega.
12. Reeglina lähtub mõistlik isik tahteavalduse tekstist. Alles siis, kui tingimus on mitmeti mõistetav, tuleb selle sisustamisel lähtuda ka hanke eesmärgist ja muudest olulistest asjaoludest, sh tõlgendada tingimust laiendavalt, pakkuja soodsamalt, kui see on õiguspärase tulemuse saavutamiseks vajalik (Tallinna Halduskohtu 18.03.2016 otsus, haldusasi 3-16-277, p 11, Tallinna Ringkonnakohtu 22.03.2019 otsus, haldusasi 3-18-2338, p-id 27 ja 28).

13. Pakkumustest nähtub, et kvalifitseerimistingimust on mõistetud mitmel eri viisil. Hansarent OÜ esitatud nimekirjast nähtub, et on esitatud lepingud, milliste sõlmimisaeg ulatub varasemale perioodile kui 36 kuud, kuid millised veel kestavad ja on nõutud mahus täidetud, või on lõpuni täidetud. Mobire Eesti AS on esitanud nimekirja, millest nähtub, et pakkuja on lõpuni täitnud viimase 3 aasta jooksul 3 kasutusrendilepingut. Aktsiaselts APR-Rent on esitanud nimekirja, millest nähtuvad viimase 36 kuu jooksul sõlmitud kasutusrendilepingud, kuid nimekiri pole esitatud viisil, et sõlmitud oleks üks leping iga aasta kohta.
14. Olukorras, kus on võimalikud nõude/tingimuse erinevad tõlgendused, tuleb nõuet/tingimust tõlgendada pakkujatele soodsamal ja vähem koormaval viisil ning laiendavalt nii, et tagataks võimalikult suure hulga pakkujate osalemine riigihankes võimalikult väheste piirangutega (Tallinna Ringkonnakohus 31.10.2017, haldusasi 3-17-1639, p 14).¹
15. Antud juhul on hanke eesmärk sõlmida kasutusrendileping, millega hankija võtab kasutusele 2 sõidukit. Hankelepingu kohaselt on eduka pakkuja kohustuseks sõlmida muu hulgas kindlustuslepingud, korraldada sõiduki hooldused ning tagada garantiid sõidukitele. Kvalifitseerimistingimus sätestati veendumaks, et hankes osalev pakkuja omab kokkupuudet valdkonnas, mis on seotud sõidukite ja finantsliisinguteenustega, võimaldamaks kasutusrendi pakkumist. Vaidlus puudub, et kõik kolm pakkujat on pikaajaliste kogemustega ettevõtted, kes tegutsevad sõidukite rentimisega. Seda kinnitavad ka esitatud nimekirjad.
- 16. Juhindudes kohtupraktikast ja eelnevalt esitatust, tuleb hankija hinnangul laiendada esitatud kvalifitseerimistingimust laiendavalt ning pakkujate jaoks soodsamalt. Selle tulemusena tuleb kõik kolm pakkujat lugeda kvalifitseerimistingimustele vastavaks hankepassis esitatud kinnitustest lähtuvalt.**
17. Vastavalt RHS § 104 lõigetele 8 ja 11, eduka pakkuja suhtes kontrollitakse tõendite alusel kõikide hankepassis esitatud kinnitustele vastavate dokumentide esitamist, v.a. kui need dokumendid või vastavad andmed on hankijale andmekogus olevate andmete põhjal tasuta kättesaadavad või hankijal on need dokumendid või andmed olemas ja need on pakkuja suhtes kõrvaldamise aluste puudumise kontrollimiseks või tema kvalifitseerimiseks jätkuvalt asjakohased.

(allkirjastatud digitaalselt)
 Kristi Talving
 peadirektor

Melissa Liivak
 Melissa.Liivak@ttja.ee

¹ Riigihangete vaidlustuskomisjoni 04.10.2022 otsus asjas nr 128-22/245461, p 9.1.